

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ในการพัฒนาประเทศนั้นย่อมต้องอาศัยปัจจัยหลายประการที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศเจริญก้าวหน้าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในบรรดาปัจจัยที่จะช่วยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาประเทศ นอกเหนือจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การสาธารณสุข การสาธาณูปโภค และการสังคมสงเคราะห์แล้ว การพัฒนาการศึกษาจัดว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากด้านหนึ่ง เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การศึกษาคือการทำคนให้เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม เด็กจำนวนมากของประเทศจะได้รับการศึกษาจากโรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีฐานะเป็นสถาบันและเป็นองค์การของสังคม โรงเรียนเกิดขึ้นจากความต้องการและความจำเป็นของสังคมเพื่อรับใช้และบริการสังคม โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการเตรียมเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กจะทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนมากกว่าที่บ้าน ภารกิจหลักของโรงเรียน คือการประสิทธิ์ประสาทความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสติปัญญา และลักษณะนิสัยอันดีงามแก่นักเรียน เพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติในภายภาคหน้า นอกจากเป็นแหล่งความรู้แล้วโรงเรียนยังเป็นที่รวมของเด็กในวัยที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เด็กที่กำลังหัดที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมมีความต้องการเพื่อนที่จะรวมกลุ่มและทำงานตามกลุ่ม โรงเรียนจึงต้องสนองความต้องการนี้โดยใช้กิจกรรมเข้าช่วยเหลือในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งทาง ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กันไป การจัดกิจกรรมต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนถือเป็นภาระหนึ่งที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเรียกว่า “กิจกรรมนักเรียน” เป็นกิจกรรมการเรียนรู้จริง คิดเป็น สร้างสรรค์ เป็น ปฏิบัติและแก้ปัญหาได้ ช่วยสร้างเสริมบุคลิกลักษณะหลายประการให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน โดยที่หลักสูตรในห้องเรียน มีอาจทำให้เกิดขึ้นได้ (ปราณวีร์ ชีรภาพธรรมกุล, 2540)

กิจกรรมลูกเสือเป็นส่วนหนึ่งของกิจการนักเรียน กิจกรรมด้านนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่ออบรมนักเรียนเป็นเยาวชนของชาติได้พัฒนาตนเอง รู้จักเสียสละ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติเพื่อเป็นพลเมืองดี พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบในการสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้ “ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม ความมั่นคงของประเทศทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับสิทธิการเมืองใดๆ”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติร่วมกับสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง ได้จัดประชุมสมัชชาการศึกษาท้องถิ่นเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครและสถานศึกษาเทศบาลเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวทางจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกรุงเทพมหานคร โดยนายศิริ เปรมปรีดี รองปลัดกรุงเทพมหานครได้ประกาศเจตจำนงในการปฏิรูปการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับกิจการลูกเสือไว้ว่า “กรุงเทพมหานครได้พิจารณาเห็นว่าการลูกเสือและยุวกาชาด เป็นวิธีการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามหลักสูตรการปฏิรูปการเรียนรู้ ดังนั้นจึงใช้การลูกเสือและยุวกาชาดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ด้วย” นโยบายของกรุงเทพมหานคร ดำเนินการโดยฝ่ายลูกเสือและยุวกาชาด กองโรงเรียน สำนักงานการศึกษา ตลอดจนโรงเรียนต่างๆ ได้นำมาปฏิบัติในส่วนของลูกเสือ เนตรนารี มีการพัฒนาผู้บังคับบัญชาให้มีความรู้ความสามารถนำไปพัฒนาลูกเสือในโรงเรียน แต่ก็ยังไม่สนองความต้องการเข้ามารับการอบรมได้เพราะได้รับงบประมาณค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอ ปัญหาต่างๆ ยังคงมีอยู่ในการทำงาน ดังนั้นจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากผู้รับผิดชอบกำกับดูแลกิจการลูกเสือเพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอ อันจะทำให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เนตรนารีทุกคนจะมีกำลังใจที่จะพัฒนางานลูกเสือ-เนตรนารีให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา มติ 2543 มาตรฐานการศึกษา เพื่อการปรับปรุงคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวอย่างคือ

- (1) มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา
- (2) ซื่อสัตย์ สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพสำหรับระดับอาชีวศึกษา)
- (3) มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม

(4) ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า)

ตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

(1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้เชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

(2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง แบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

(2.1) กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อการ ค้นพบความถนัดความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาทักษะของสังคมและปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

(2.2) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่างๆ นำไปสู่

พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกรมรักษาดินแดน

ในทางปฏิบัติสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะของการบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความกว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ค้นพบและใช้ศักยภาพที่มีในตนเองอย่างเต็มที่ เลือก ตัดสินใจ ได้อย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับตนเอง สามารถวางแผนชีวิตและอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ เน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลปกรรม และจริยธรรม รู้จักสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีเพื่อปรับตัวเข้ากับบุคคล และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีความสุข เช่น จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยมุ่งเป็นการฝึกระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กิจกรรมชมรม วิชาการ มุ่งเสริมสร้างประสบการณ์ความชำนาญเฉพาะเรื่องที่ถนัดและสนใจจากการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ ชุมนุมต่างๆ เพื่อการร่วมกันคิดค้นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสนุก ความสุข และพัฒนาทักษะทางสังคม ทั้งนี้แม้จะแยกจัดกิจกรรมเฉพาะทางก็สามารถบูรณาการกิจกรรมแนะแนวเข้าไว้ด้วย เพื่อให้ค้นพบศักยภาพของตนเอง

กรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการจัดการศึกษาดังแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้เห็นความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีว่าเป็นกระบวนการให้การศึกษาที่สามารถพัฒนาเด็กได้ครบทุกด้าน คือพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษาและหัตถศึกษา ซึ่งกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีนี้เป็นกระบวนการที่จะสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพดีขึ้นได้ ก่อให้เกิดความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำ จึงได้จัดโครงการฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือหลักสูตรผู้นำแก่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในสาระและกระบวนการของลูกเสือ เพื่อนำไปถ่ายทอดแก่ลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีสถิติผู้ผ่านการอบรมโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือหลักสูตรผู้นำ (A.T.C.) ปี พ.ศ. 2544 -2546 ของฝ่ายลูกเสือและยุวกาชาด กองโรงเรียน สำนักงานการศึกษา

ปี พ.ศ. 2544 อบรม 1 รุ่น ตั้งแต่วันที่ 1 – 7 เมษายน 2544 มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 87 คน

ปี พ.ศ. 2545 อบรม 1 รุ่น ตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม – 5 เมษายน 2545 มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 59 คน

ปี พ.ศ. 2546 อบรม 4 รุ่น ดังนี้

รุ่นที่ 1 วันที่ 26 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2546 จำนวน 80 คน

รุ่นที่ 2 วันที่ 6 – 12 กรกฎาคม 2546 จำนวน 66 คน

รุ่นที่ 3 วันที่ 28 กรกฎาคม – 3 สิงหาคม 2546 จำนวน 65 คน

รุ่นที่ 4 วันที่ 5 – 11 เมษายน 2546 จำนวน 74 คน

จากการที่ผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมนี้ จึงสนใจที่จะทำการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพสูงมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามขนาดของโรงเรียนตามสถานภาพและเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ

สมมติฐานในการศึกษา

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี แตกต่างกัน
2. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีเพศต่างกันมีสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีแตกต่างกัน
3. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน สภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาในขอบเขต 3 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครใน 4 ด้าน คือ (กัญญา โสธร, 2516 : 267) ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการจัดการ

2. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 433 โรงเรียน 50 สำนักงานเขต โดยแบ่งขนาดออกเป็น 3 ขนาด ดังนี้ ข้อมูลสถิติจากกองวิชาการ สำนักงานการศึกษา ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2548

(1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนต่ำกว่า 400 คน มีจำนวน 109 โรงเรียน

(2) โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 401 – 800 คน ขึ้นไป จำนวน 151 โรงเรียน

(3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป จำนวน 173 โรงเรียน

สถิติ ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2548

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและเพศ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มีกรอบแนวคิดตามแผนภูมิข้างล่าง ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพปัญหา หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามการดำเนินการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่คาดไว้

2. การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านบุคลากร หมายถึง การจัดผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร วัตถุประสงค์ อุดมการณ์ หลักการของลูกเสือ-เนตรนารี ทักษะ มีความรักและศรัทธาต่อกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ปฏิบัติกิจกรรมให้แก่เด็กโดยไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ทักษะ ความสามารถปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาหารือ คำแนะนำ การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารี ดำเนินกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนการหาเงินทุนเพิ่ม งบประมาณของการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

2.3 ด้านวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ อาคารเรียน หนังสือ ตำรา และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ วัสดุอุปกรณ์จัดว่าเป็นปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพได้

2.4 ด้านการจัดการ หมายถึง การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ การวางแผน การปฏิบัติงาน การประสานงาน การประชาสัมพันธ์ การประเมินผลในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

3. โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่จัดเป็นส่วนราชการของกรุงเทพมหานคร

4. สถานภาพ ในงานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

4.1 ผู้บริหาร โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่ ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

4.2 ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหาร โรงเรียนให้ทำหน้าที่หัวหน้าจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียน

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 400 คน

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401-800 คนขึ้นไป

5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดตั้งงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. เป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและปรับปรุงการบริหารงานกิจกรรม
ลูกเสือ - เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและผู้เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี